

Описаний вид роботи спонукає систематизувати поданий мовний матеріал, знаходити закономірності, виявляти критерії, за якими певні мовні одиниці були об'єднані, проаналізувати їх. Така діяльність прямо протиставлена механічному виконанню завдань згідно з інструкцією.

Таким чином, практична підготовка майбутнього вчителя повинна передбачати оволодіння технологіями реалізації комунікативно-діяльнісного принципу лінгвістичної освіти, технологіями розвитку критичного мислення. Комплекс вправ і завдань, що використовуються на заняттях з української мови для вирішення конкретних завдань, повинен одночасно бути орієнтованим на активізацію логіки та аналітики, що є важливим складником інших видів мислення в науковому пізнанні в цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Амонашвили Ш.А. Личностно-гуманная основа педагогического процесса. – Минск: Университетское, 1990. – 560 с.
2. Тягло О.В. Критичне мислення. – Х.: Основа, 2008. – 125 с.

УДК 378.1

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ» ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Лунячек В.Е.

У роботі висвітлено особливості процесу підготовки магістрів за спеціальністю «Державне управління» (спеціалізація «Управління освітою») до забезпечення якості освіти. Розглянуто специфіку навчання в магістратурі в контексті формування нової генерації фахівців для органів державної влади і місцевого самоврядування. Значна увага приділяється практичній підготовці магістрів, їх стажуванню, формуванню індивідуальних траєкторій розвитку для кожного, хто отримує освіту за спеціальністю «Державне управління» (спеціалізація «Управління освітою»).

Ключові слова: магістр за спеціальністю «Державне управління» спеціалізація «Управління освітою», підготовка, стажування, індивідуальне навчально-дослідне завдання, практична робота та ін.

**ОСОБЕННОСТИ ПРОЦЕССА ПОДГОТОВКИ МАГИСТРОВ
ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ «ГОСУДАРСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ»
К ОБЕСПЕЧЕНИЮ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ**

Лунячек В.Э.

В работе отражены особенности процесса подготовки магистров по специальности «Государственное управление» (специализация «Управления образованием») к обеспечению качества образования. Рассмотрена специфика учебы в магистратуре в контексте формирования новой генерации специалистов для органов государственной власти и местного самоуправления. Значительное внимание уделяется практической подготовке магистров, их стажировке, формированию индивидуальных траекторий развития для каждого, кто получает образование по специальности «Государственное управление» (специализация «Управления образованием»).

Ключевые слова: магистр по специальности «Государственное управление» специализация «Управления образованием», подготовка, стажировка, индивидуальное учебно-исследовательское задание, практическая работа и др.

**FEATURES OF PROCESS OF PREPARATION OF MASTER'S
DEGREES THERE IS «STATE ADMINISTRATION ON SPECIALITY»
TO PROVIDING OF QUALITY OF EDUCATION**

Lunyachek V.E.

The paper highlights the features of Master program training in the field of Public Administration (specialization “Management of Education”) in order to upgrade the education quality. Specific character of Master training has been considered within the context of forming a new generation of specialists for the state authorities and local self-government bodies. Special attention is paid to practice of Master training students, and their internships, to formation of individual development trajectories for every-

one who is trained in Public Administration (specialization “Management of Education”).

Key words: master on specialty «Public Administration», specialization «Management of Education», training, internship, an individual research assignment, practical work etc.

Актуальність дослідження і постановка проблеми. Перспективи розвитку України у ХХІ столітті як європейської держави з інноваційним типом економіки безпосередньо пов’язаний із якістю освіти, що отримують її громадяни. Саме тому пріоритетним завданням керівників органів державної влади і місцевого самоврядування, що опікуються проблемами соціально-гуманітарної сфери і освіти зокрема, є забезпечення якісних освітніх послуг для всіх верств населення протягом життя. Разом з тим, рівень їх компетентності потребує суттєвого поліпшення. Таким чином виникає нагальна потреба розгляду актуальної загальнодержавної проблеми – підготовки за магістерськими програмами державних службовців нового покоління, які спроможні забезпечити надання населенню якісних освітніх послуг, як необхідної умови інноваційного розвитку України.

Аналіз досліджень та публікацій. Теоретичні основи навчальної діяльності у вищій школі ґрунтовно відображені Я. Болюбашем, М. Булановою-Топроковою та ін., О. Вишневським, В. Михайловським, В. Нікіфоровим, В. Приходько, С. Шевченко, О. Ясєвим та ін. [2; 3; 11, с. 65-81; 12; 13; 16]. Щодо поліпшення навчання за магістерськими програмами, то на погляд В. Сенашенка та ін., ключовими напрямками підвищення якості освіти у магістратурі повинні стати:

- удосконалення організації самостійної роботи магістрантів;
- пошук оптимальних форм організації науково-дослідної роботи в магістратурі та її інформаційного, кадрового, матеріально-технічного забезпечення;
- підвищення рівня теоретичної підготовки магістрантів [19].

Навчання у вищій школі має свою специфіку, що відображено в багатьох наукових працях. Так, наприклад, питання самостійної роботи студентів ґрунтовно висвітлив В. Євдокимов та ін. [17]. М. Солдатенков,

присвятив своє дисертаційне дослідження теоретико-методичним основам розвитку самостійної пізнавальної діяльності майбутнього вчителя [20]. В. Михайловський розглядає виконання практичних робіт у ВНЗ і вказує, що їх загальна мета – поглиблення і розширення знань, які надбанні студентами раніше, оволодіння методикою, практичними навичками за спеціальністю. Він наголошує, на необхідності виконувати практичну роботу після кожної лекції на складну тему [11, с. 95]. В. Кремень пише, що практична підготовка має бути неперервною, тривати впродовж всього навчання, послідовно ускладнюючись і наповнюючись новим змістом [9, с. 102]. В цьому контексті слід звернути увагу на філософські аспекти індивідуальних стратегій освіти ґрунтовно висвітлені Б. Гершунским [5, с. 129]. Зазначені питання на прикладі вищих педагогічних навчальних закладів розглянуто у дослідженні О. Малихіна [10].

Перед сучасною вищою школою постає важливе завдання щодо запровадження у ВНЗ новітніх технологій навчання з використанням сучасних інформаційних комунікацій, для забезпечення індивідуалізації навчального процесу та зростання ролі самостійної роботи студентів у здобутті вищої освіти [9, с. 270]. М.Степко та ін. вказують, що усі світові та запропоновані останнім часом національні стандарти за основу навчання беруть самостійну, творчу роботу того, хто навчається. Вони підкреслюють, що завданням нинішнього дня для педагога є допомога студентові в організації навчальної та інших видів діяльності і чітке розмежування тих видів навчальних робіт, які виконуються в аудиторії та в позааудиторний час. Автори вважають, що реалізацією цього принципу є використанням в навчальному процесі індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ) – виду позааудиторної самостійної роботи студента навчального, навчально-дослідного чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується у процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується разом зі складанням підсумкового іспиту чи заліку з данної навчальної дисципліни [4, с. 244-246].

Важливим аспектом підготовки магістрів за спеціальністю «Державне управління» (спеціалізація «Управління освітою» є стажування, яке розглядається як форма засвоєння нових наукових знань,

перспективних технологій, видів організації праці та ін. досягнень в конкретній сфері діяльності, безпосередньо в організації (установі, закладі, виробництві), де вони виникли і запроваджуються [6, с. 870]. Важливим аспектом навчання є мовна підготовка майбутніх магістрів, погляди на яку докладно висвітлені Б. Якимовичем. Він також наголошує, що значна кількість магістрантів має за мету після закінчення магістратури продовжити навчання в аспірантурі; під час роботи над магістерською дисертацією їх наукові керівники уже формулюють теми майбутніх кандидатських дисертацій. Тому, з його точки зору, важливу роль у якійсній підготовці магістрантів відіграє і науково-освітня інфраструктура: умови для публікації робіт, науково-практичні конференції і семінари, організація системи грантової підтримки та ін. Б. Якимович підкреслює, що представлення доповідей на високому рівні, де їх рецензують керівники секцій – провідні вчені, є важливим аспектом апробації магістерської дисертації для молодого вченого [22]. В. Сенашенко та ін. також вказують на необхідність виділити науково-дослідну складову освітньої програми підготовки магістра [19]. Детально питання підготовки магістерської роботи відображено С. Селетковим [18].

Важливим аспектом підготовки магістрів за спеціальністю «Державне управління» (спеціалізація «Управління освітою») до забезпечення якості освіти є залучення висококваліфікованих педагогічних та науково – педагогічних працівників, практиків, які з точки зору В.Кременя повинні відповідати інтеграційному критерію «педагогічна майстерність + мистецтво комунікації + новітні технології» [9, с. 38]. В. Жураковський наголошує, що структурно-педагогічна діяльність викладача має такі основні функціональні ролі: гностичну, проєктувальну, конструктивну, організаційну, комунікативну і виховну [8]. Цікавою в цьому контексті є робота Е. Петрова та ін., присвячена самоудосконаленню викладача у вищій школі [14]. М. Чепіга розглядає фахово-педагогічну атестацію у вищій школі України [21].

К. Астахова так формулює вимоги до викладача ВНЗ, який є здатним підготувати компетентного висококваліфікованого, конкурентоздатного на ринку праці спеціаліста, який відповідає поточним і перспективним потребам суспільства:

- висока професійна компетентність, яка передбачає глибокі знання і широку ерудицію у науково-предметній області, нестандартне мислення, володіння інноваційною тактикою і стратегією, методами вирішення творчих завдань;

- педагогічна компетентність, яка включає знання основ педагогіки і психології, медико-біологічних аспектів інтелектуальної діяльності, володіння сучасними формами, методами, засобами і технологіями навчання; соціально-економічна компетентність, яка передбачає знання глобальних процесів розвитку цивілізації і функціонування сучасного суспільства, а також основ психології, соціології, економіки, менеджменту і права;

- комунікативна компетентність, яка включає розвинену літературну усну і письмову мову; володіння іноземними мовами, сучасними інформаційними технологіями, ефективними методами і прийомами міжособистісного спілкування;

- високий рівень професійної і загальної культури, який включає сформований науковий світогляд, сталу систему духовних, культурних та інших цінностей в їх національному і загальнолюдському розумінні [1, с. 131-132].

Розглядаючи зазначене питання треба звернути увагу на досвід Санкт-Петербурзького державного університету, де при плануванні норм навчального навантаження викладачам університету, що приймають участь у реалізації магістерських програм, встановлювались додаткові пільги. Наприклад, дозволяється вести дисципліни спеціалізованої магістерської програми в групі без обмежень її чисельності, в тому числі і для одного студента – магістранта. Вченою радою університету визначено статус керівника магістерської програми, наукового керівника студента - магістранта. При розподілі навчального навантаження викладачу планується 30 годин навчального навантаження на рік за керівництво магістерською програмою, а науковому керівнику студентів – магістрантів – 30 годин на кожного студента – магістранта. В університеті діє система навчання, підготовки і здачі кандидатських іспитів по іноземній мові і філософії студентами, що навчаються в магістратурі [19].

Постановка завдання. Метою цієї роботи – є аналіз специфіки процесу підготовки магістрів за спеціальністю «Державне управління» (спеціалізація «Управління освітою») і надання на цій основі пропозицій щодо модернізації навчання в магістратурі.

Виклад основного матеріалу. Підготовки магістрів за спеціальністю «Державне управління» (спеціалізація «Управління освітою») передбачає певні особливості застосування загальновідомих методів навчання у вищій школі. Наприклад, особливістю використання методу усного викладення навчального матеріалу є необхідність під час читання лекцій постійно проводити порівняльний аналіз зарубіжного і вітчизняного досвіду забезпечення якості освіти. У зв'язку із великою кількістю літературних і електронних джерел, які потрібно залучати під час засвоєння спецкурсів «Теоретичні основи державного управління освітою», «Державне управління закладами і установами освіти», «Фінансово-економічні засади управління освітою», «Моніторинг якості освіти» застосовуються методи їх обговорення. В процесі семінарів – як кінцевої форми самостійної роботи над літературою, надається можливість не тільки обговорити позиції різних авторів, а й висловити особисту точку зору на організацію системи забезпечення якості освіти в зарубіжних країнах і пропозиції щодо удосконалення цієї системи в Україні.

Досить широко використовується метод показу (демонстрації). Це перш за все перегляд фільмів про діяльність систем освіти інших країн. Крім того слухачам демонструються документи підготовлені на різних рівнях управління освітою, основними серед них є відповідні розділи планів роботи на рік. Значна частина матеріалів демонструється також шляхом використання редактора Power Point, або в on-line, завдяки можливостям сучасних інформаційних технологій.

Засвоєння спецкурсів в рамках спеціалізації «Управління освітою» передбачає значний обсяг самостійної роботи, який сягає іноді 50% всього навчального часу (підготовка до лекцій і семінарів, поточного і підсумкового контролю, самостійне вивчення окремих тем курсу, написання рефератів і творчих робіт та ін.). Засвоєння спецкурсів передбачає і виконання значної кількості практичних робіт, як важливого методу засвоєння навчального матеріалу у вищій школі.

Вони є досить різноплановими: це роботи-есе, де необхідно висловити особисту точку зору автора на певну проблему; складання різного роду аналітичних і хронологічних таблиць; створення баз даних на основі аналізу Інтернет – ресурсів; складання факторно – критеріальних моделей оцінки якості управління освітою; підготовка комплексних підсумкових документів та ін.

Важливим аспектом підготовки магістрів за спеціальністю «Державне управління» (спеціалізація «Управління освітою») є виїзні практичні заняття. Як правило, зважаючи на специфіку контингенту, який навчається, в магістратурі, наявність у слухачів практичного досвіду, заняття відбуваються на базі провідних навчальних закладів і установ освіти, в органах управління освітою. Це дозволяє ознайомитися з напрацюваннями найбільш ефективних структурних одиниць освітньої системи, дослідити їх сильні і слабкі сторони.

Завдяки обмеженій кількості слухачів за спеціалізацією «Управління освітою» під час їх підготовки до забезпечення якості освіти переважають індивідуальні форми навчальної діяльності. Особливо на це потрібно звертати уваги при формуванні змісту практичних робіт. Мова повинна йти про створення індивідуальної навчальної траєкторії слухача в процесі магістерської підготовки. Метою ІНДЗ в процесі підготовки магістрів до забезпечення якості освіти є не стільки самотійне вивчення частини навчального матеріалу, як його поглиблення і закріплення, отримання практичних навичок і мотивація подальшої наукової роботи. При формуванні змісту ІНДЗ перевага віддається технологічній складовій спецкурсів, особливо дисципліни «Моніторинг якості освіти», що пов'язано з необхідністю формування висвітлених вище компетентностей. Акцент робиться на науковому обґрунтуванні і практичному створенні програм проведення моніторингу, розробці інструментів вимірювання, методиках обробки отриманих результатів, формулюванні на основі аналізу результатів конструктивних пропозицій для органів управління освітою. Структура ІНДЗ є стандартною: вступ, теоретичне обґрунтування, методи, основні результати роботи, висновки, список використаної літератури. ІНДЗ у друкованому вигляді, оформлене згідно до стандартних вимог, надається викладачеві за два тижні до захисту. Обсяг роботи переважно

складає до 20 сторінок. Скорочений варіант ІНДЗ розміщується в мережі Інтернет для попереднього ознайомлення слухачів відповідної спеціалізації. Крім того, відкривається відповідний розділ для обговорення на форумі. На підсумковому занятті відбувається захист ІНДЗ. На захист за згодою запрошуються практичні працівники органів управління освітою, директори загальноосвітніх навчальних закладів. Особливістю висновків ІНДЗ є обов'язкове надання рекомендацій щодо поліпшення діяльності системи освіти на відповідному рівні управління або у навчальному закладі на основі результатів моніторингу.

Позитивно себе зарекомендувала також робота в парах. Причому на відміну від середньої освіти де використання цього методу, як правило, передбачає наявність двох учнів з різним рівнем підготовки, застосування його у підготовці магістрів дозволяє отримати навчальний результат в процесі конструктивної дискусії, з використанням не тільки теоретичного матеріалу, а й попереднього професійного досвіду кожного із слухачів.

Стажування слухачів регламентується Положенням про стажування слухачів Національної академії державного управління при Президентові України в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, затвердженим Постановою КМУ від 14 квітня 2004 р. № 468 із змінами і доповненнями. Стажування слухачів становить може тривати до двох місяців. Його зміст і строки регламентуються індивідуальними програмами, що розробляються НАДУ при Президентові України за погодженням із органами, установами, організаціями де проходить стажування і затверджуються президентом (віце-президентом) Національної Академії з урахуванням напрямів досліджень за тематикою магістерських робіт. Особливістю є обов'язкове стажування слухачів в органах, установах, організаціях на посадах, на яких вони перебувають у кадровому резерві згідно із договорами-направленнями. Перелік органів, установ, організацій, у яких проводиться стажування слухачів, погоджений з цими органами, установами, організаціями, затверджується Кабінетом Міністрів України на строк до 5 років. Метою стажування згідно із Положенням є: набуття слухачами досвіду виконання завдань, обов'язків та практичної роботи у структурних підрозділах органів, установ, організацій на посадах майбутньої служ-

би; перевірки професійної компетентності і ділових якостей слухачів; проведення досліджень за тематикою магістерських робіт; підготовки слухачами аналітичних і узагальнюючих матеріалів з питань державного управління, місцевого самоврядування та управління суспільним розвитком для їх застосування у практичній діяльності [15].

Стажування слухачів спеціалізації «Управління освітою» відбувається, як правило, в державних і місцевих органах управління освітою: головних управління освіти і науки обласних державних адміністрацій, управліннях освіти міських і районних рад, Міністерстві освіти і науки, сім'ї, молоді і спорту. В процесі створення технології підготовки магістрів за спеціальністю «Державне управління» (спеціалізація «Управління освітою») до моніторингу якості освіти суттєво змінено підходи до формування індивідуальної програми стажування і звіту, який надається до Національної академії та органу, установи, організації, де проводилось стажування. Мета і завдання стажування були сформульовані з урахуванням компетентностей які формуються в рамках спеціалізації «Управління освітою». Разом з тим, до проблем організації стажування слухачів слід віднести відсутність відповідних довгострокових договорів з органами державної влади і місцевого самоврядування.

Мовна підготовка є важливим фактором не тільки для поточної роботи випускників магістратури, а й під час стажування за кордоном. Сьогодні в структурах НАДУ при Президентові України склалася певна система роботи у цьому напрямі. Наприклад триває багаторічний проєкт співробітництва з мерією м. Марбург (Німеччина) та громадською спілкою «Дружба Сердець-Актив Інтернешенл» у формі щорічних стажувань слухачів, аспірантів в органах самоуправління м. Марбург. Слухачі беруть активну участь у літніх школах, що проводяться на території Німеччини, в тому числі, на запрошення Інституту модернізації публічного адміністрування в країнах Центральної та Східної Європи. Активне співробітництво ведеться з Регіональним інститутом управління м. Лілль і Інститутом політичних наук м. Ліон (Франція). В рамках стажування має місце обмін слухачами, які навчаються за магістерськими програмами. Постійно відбувається робота з відділом культури та співробітництва Посольства Франції в Україні. Стажування

слухачів проходить у Польщі (міста Варшава, Гдиня, Гданськ, Сопот, Краснік та ін.) за програмою Центру Польсько – Української співпраці. Вивчаються проблеми організації управління окремими галузями на рівні мерій і органів місцевого самоврядування. Розпочався і активно триває переговорний процес щодо стажування слухачів факультетів магістерської підготовки з Адміністративною Академією м. Тяньцзінь (Китай). Існують сталі контакти з Віденським об'єднаним інститутом (Австрія) та ін.

Важливим заключним етапом стажування є проведення за його результатами науково-практичної конференції (з обов'язковою публікацією тез), підготовка до якої є суттєвим етапом у написанні магістерської роботи, і одним із чинників формування наукової компетентності магістрів [7]. Взагалі залучення магістрів до наукової роботи є одним із ключових аспектів їх підготовки.

Виходячи з цих положень участь магістрів у науковій роботі є одним з ключових аспектів їх підготовки. Важливою складовою цього процесу є вибір теми наукового дослідження, наукового керівника, зв'язок із темою ІНДЗ, місцем стажування, темою магістерської роботи. Напередодні вибору теми наукового дослідження і його керівника із слухачами проводиться індивідуальна співбесіда представниками профільної кафедри, метою якої є з'ясування не тільки наукових інтересів слухачів і їх побажань, а й їх подальших планів. В результаті серед всього загалу виокремлюється група потенційних вступників до аспірантури і здобувачів наукового ступеня. Це суттєво впливає на розподіл наукових керівників. Як правило науковими керівниками тієї частини слухачів, які після закінчення магістратури не планують продовження наукової кар'єри призначаються переважно особи, які мають науковий ступінь і працюють на посадах в органах державної влади і місцевого самоврядування. За майбутніми аспірантами і здобувачами закріплюються наукові керівники, які безпосередньо задіяні у виконанні тем науково-дослідної роботи.

Важливим аспектом наукової роботи слухачів є участь їх у наукових конференціях і семінарах. В системі НАДУ при Президентові України сьогодні існує система таких заходів, яка дозволяє слухачу систематично проводити апробацію відповідних наукових досліджень. На базі

НАДУ при Президентіві України це, наприклад науково-практична конференції за міжнародною участю «Новітні тенденції розвитку демократичного врядування: світовий та український досвід». У ХарPI НАДУ ці заходи представлені Міжнародним науковим конгресом «Державне управління і місцеве самоврядування» (щорічно у березні); студентською науково-практична конференція «Актуальні проблеми розвитку управлінських систем: досвід, тенденції, перспективи», в роботі якої традиційно беруть участь студенти ВНЗ м. Харкова та м. Києва, а також слухачі та викладачі структурних підрозділів Національної академії; науково-практичною конференцією за підсумками стажування слухачів «Державне управління та місцеве самоврядування: сучасні вектори розвитку» та ін.

В рамках цієї роботи активно ведеться співпраця з Мережею інститутів та шкіл державного управління Центральної та Східної Європи (NISPAcee). Існує можливість розміщення публікацій у збірниках конференцій NISPAcee і участі у наукових заходах.

Існують наукові контакти з кафедрою державного управління Каунаського технічного університету (Литва), обмін науковими матеріалами. Слухачі факультетів магістерської підготовки беруть участь у Міжнародних конференціях студентів та аспірантів «Актуальні проблеми модернізації системи державного та муніципального управління в суб'єкті Російської Федерації», які проводяться Курським інститутом державної та муніципальної служби (Росія) та ін.

Ця діяльність стимулюється відповідно науковими керівниками і профільними кафедрами. В рамках формування технології слухачами було проведено ряд цікавих досліджень. Так, наприклад О.Хворост у 2009-2010 роках під керівництвом автора виконав дослідження на тему «Зовнішнє незалежне оцінювання, як механізм державного управління якістю освіти». В роботі на основі порівняння результатів ЗНО випускників загальноосвітніх навчальних закладів – вступників до ХарPI НАДУ з математики і української мови та літератури і їх результатів за тими ж предметами за підсумками навчання на першому курсі було сформульовано рекомендації щодо подальшого поліпшення якості підготовки випускників загальноосвітніх навчальних закладів України.

Написання магістерської роботи є важливим заключним етапом підготовки магістрів в рамках спеціалізації «Управління освітою». Магістерська атестаційна робота є кваліфікаційною роботою, яка являє собою звіт про самостійне наукове дослідження, що було виконане під керівництвом наукового керівника. Зміст атестаційної роботи передбачає:

- формулювання наукової, науково-технічної задачі, аналізу стану вирішення проблеми за матеріалами вітчизняних та зарубіжних публікацій;
- аналіз методів і методик досліджень, які застосовуються при розв'язанні науково-дослідної задачі;
- науковий аналіз і узагальнення фактичного матеріалу;
- викладання нових результатів та оцінку їх теоретичного, прикладного або науково-методичного значення [6, с. 468].

В процесі дослідження нами було проаналізовано тематику магістерських робіт з 1997 р. по 2010 р. Отримані результати висвітлюють тенденцію недостатньої уваги до розвитку державного управління соціально-гуманітарною сферою, перш за все системою освіти. За весь період підготовки магістрів в ХарРІ НАДУ частина робіт за цією тематикою склала 1,8%. Тільки п'ять робіт були присвячені державному управлінню якістю освіти.

Важливою складовою підготовки магістерських робіт є їх практична складова, що дозволяє реально вплинути на удосконалення роботи органів управління освітою і навчальних закладів. В процесі створення технології підготовки магістрів за спеціальністю «ДУ» (спеціалізація «УОС») до забезпечення якості освіти відбулося погодження тем магістерських робіт з Міністерством освіти і науки, молоді і спорту. Серед тем, які були погоджені є такі: «Підготовка державних службовців до моніторингу якості освіти», «Моніторинг звернень громадян з питань освіти до органів державної влади і місцевого самоврядування», «Державна статистика з питань освіти: проблеми розвитку», «Державна політика в галузі оцінювання навчальних досягнень учнів загальноосвітніх навчальних закладів» та ін.

Для вирішення проблеми залучення до викладання в магістратурі найбільш кваліфікованих викладачів в рамках проекту фонду

імені Фулбрайта в Україні та Відділу освітніх та культурних зв'язків Державного Департаменту США була запрошена для роботи доктор Лінда-Марі Сандстром, лектор Університету штату Каліфорнія, м. Лонг-Біч. Викладачі Національної академії проходять стажування в Тяньцзінській адміністративній академії (Китай), Регіональному інституті управління м. Ліль (Франція), Університеті Лондон Метрополітен (Великобританія) та ін. Зазначені кроки вельми позитивно впливає на кінцевий результат підготовки за магістерськими програмами.

Підводячи підсумки викладеного вище, ми можемо зробити наступні **висновки**:

1. Підготовка фахівців за спеціальністю «Державне управління» має свою специфіку, яка пов'язана із контингентом слухачів, що вступають в магістратуру, їх життєвим і професійним досвідом.

2. Індивідуалізація навчання в магістратурі є одним із ключових факторів, які забезпечують якість підготовки в сучасних умовах.

3. Додаткової уваги потребує проведення практичних виїзних занять і стажування на базі органів державної влади і місцевого самоврядування, що дозволить ефективно формувати спеціальні компетентності у випускників магістратури.

4. Пріоритетне значення має організація наукової роботи із слухачами факультетів магістерської підготовки, як необхідна умова поліпшення якості їх підготовки.

5. Забезпечення органів державної влади і місцевого самоврядування фахівцями, що пройшли навчання за магістерськими програмами потребує значної уваги до підбору кадрів викладачів, в тому числі і з досвідом роботи в університетах Європи і Північної Амеерики.

До перспективних напрямів досліджень даної проблематики слід віднести удосконалення алгоритму навчальної діяльності в магістратурі, особливо тієї її складової, яка стосується варіативної частини навчального плану в рамках спеціалізації «Управління освітою».

Підводячи підсумки викладеного вище, слід наголосити, що запровадження запропонованих підходів дозволить суттєво удосконалити підготовку магістрів за спеціальністю «Державне управління» (спеціалізація «Управління освітою») і позитивно вплине на поліпшення професійної компетентності керівників органів державної влади і

місцевого самоврядування, які опікуються розвитком системи освіти в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Астахова Е.В. Кадровый корпус высшей школы Украины: метаморфозы развития : монография / Е.В. Астахова ; Нар. укр. акад. [каф. истории Украины]. – Х. : Изд-во НУА, 2006. – 188 с.
2. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти : [навч. посіб. для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти] / Я.Я. Болюбаш. – К. : ВВП «КОМПАС», 1997. – 64 с.
3. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. / О. Вишневський. – 3-те вид., доопрац. і доп. – К. : Знання, 2008. – 508 с.
4. Вища освіта України і Болонський процес : [навч. посіб.] / М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубієнко, І.І. Бабин ; за ред. В.Г. Кременя. – Тернопіль : Навчальна книга ; Богдан, 2004. – 384 с.
5. Гершунский Б.С. Философия образования для XXI века : [учеб. пос. для самообразования] / Б.С. Гершунский. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – М. : Педагогическое общество России, 2002. – 512 с.
6. Енциклопедія освіти / АПН України ; [голов. ред. В.Г. Кремень]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
7. Державне управління та місцеве самоврядування: сучасні вектори розвитку : матеріали наук.-практ. конф. за підсумками стажування слухачів, 23 вересня 2009 р. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. – 236 с.
8. Жураковский В. Вузовский преподаватель сегодня и завтра / В. Жураковский, В. Приходько, И. Федоров // Высшее образование в России. – 2000. – № 3. – С. 3–11.
9. Кремень В.Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати / В.Г. Кремень. – К. : Грамота, 2005. – 448 с.
10. Малихін О.В. Теоретико-методологічні засади організації самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.09 / О.В. Малихін ; Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – Х., 2009. – 40 с.
11. Михайловский В.А. Педагогика высшей школы: учеб. пос. / В.А. Михайловский. – Х. : ХГУ, 1991. – 187 с.

12. Никифоров В. Философия. Философия науки. Логика и методология научных исследований. Проблемология. Методы анализа и решения проблем. Педагогика высшей школы / В. Никифоров. – Рига, 2008. – 453 с.
13. Педагогика и психология высшей школы : учеб. пос. / М.В. Буланова-Топоркова, А.В. Духавнева, Л.Д. Столяренко, С.И. Самыгин., Г.В. Сучков, В.Е. Столяренко ; отв. ред. М.В. Буланова-Топоркова. – Ростов н/Д: Феникс, 2002. – 544 с.
14. Петров Э.Г. Самосовершенствование преподавателя: учеб. пос./ Э.Г. Петров, Л.Н. Радванская, Н.В. Шаронова. – Херсон : ОЛДІ-плюс, 2002. – 144 с.
15. Положення про стажування слухачів Національної академії державного управління при Президентові України в органах державної влади та органах місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=468-2004-%EF>.
16. Приходько В. Педагогічна технологія формування навчальної діяльності студентів як засіб забезпечення якості вищої освіти / В. Приходько, С. Шевченко, О. Ясєв // Вища школа. – 2009. – № 6. – С. 39–48.
17. Самостійна робота студентів : [навч. посіб.] / В.І. Євдокимов, Л.Д. Покроєва, Т. П. Агапова, В.В. Луценко. – Х. : ХДПУ ім. Г.С. Сковороди, 2004. – 140 с.
18. Селетков С. Вопросы подготовки магистерской диссертации / С. Селетков // Высшее образование в России. – 2007. – № 7. – С. 94–97.
19. Сенашенко В.О. Тенденціях реформирования магистратуры в структуре российской высшей школы / В. Сенашенко, В. Халин // Высшее образование в России. – 2008. – № 3. – С. 9–22.
20. Солдатенков М.М. Теоретико-методологічні основи розвитку самостійної пізнавальної діяльності майбутнього вчителя: автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / М.М. Солдатенков ; Ін-т педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К., 2007. – 40 с.
21. Чепіга М. Фахово-педагогічна атестація у вищій школі України / М. Чепіга // Вища школа. – 2009. – № 4. – С. 82–87.
22. Якимович Б. Инструмент магистратуры: опыт и перспективы / Б. Якимович // Высшее образование в России. – 2008. – № 2. – С. 21–26.